

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGOMŲ TERITORIJŲ ĮSTATYMO NR. I-301 2, 9, 13 IR
20 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-1635“ PROJEKTO
(TAP NR. 18-972; TAIS NR. 18-8082(2))**

2018-07-02 Nr. NV-1702

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – iš esmės pritarti (pateikiant pasiūlymus tobulinti) Seimo narių K. Mažeikos, A. Bauros, A. Stančiko pateiktam projektui, kuriuo siūloma:

- **leisti gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose statyti stogines** laisvai laikomų žolėdžių ūkinių gyvūnų prieglobsčiui, kurių reikalavimai (dydis, forma, medžiagiškumas ir pastatymo vietos parinkimo principai) būtų nustatomi draustinio nuostatuose;
- **sudaryti prielaidas ūkininkams aptverti ganyklas, prieinančias prie vandens telkinių**, iškeliant reikalavimą tvoroje pakrantėje įrengti vartus ar sudaryti kitas technines galimybes asmenims saugiai pereiti per ganyklą;
- **apibrėžti kokie reikalavimai kuriame dokumente**, t. y. saugomos teritorijos nuostatuose ar tvarkymo plane, **detalizuojami** įgyvendinant Saugomų teritorijų įstatymą;
- **statybų saugomose teritorijose reikalavimus apibrėžti saugomų teritorijų nuostatose.**

3. Dabartinė situacija:

- leidžiama statyti naujus statinius, susijusius su draustinio ar valstybinio parko steigimo tikslais, tačiau **nėra konkrečiai įvardinta, kad leidžiama statyti stogines** mėsinių galvijų prieglobsčiui (nuo kritulių ar saulės);
- galiojančiame reglamentavime **nenumatyta, kad leidžiama aptverti pakrantėse esančias ganyklas**;
- **statyti naujus ir rekonstruoti esamus statinius draustiniuose galima tik tuo atveju, jeigu yra patvirtintas draustinio tvarkymo planas arba savivaldybės bendrajame plane nustatyti sprendiniai**;
- Įstatymo projekte **keliama problema** – tik apie 2 proc. valstybinių draustinių turi patvirtintus tvarkymo planus. Praktikoje savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane sprendiniai, susiję su naujų statinių statyba ar rekonstrukcija draustiniuose, dažniausiai iš viso nenumatomi.

4. Projekto esmė – siūloma iš esmės pritarti įstatymo projektui Nr. XIIIP-1635, tačiau siūlyti projektą tobulinti:

- **apibrėžti formuluotę „stoginė“** - žmonėms, gyvūnams ar daiktams pridengti nuo kritulių ir saulės skirtas inžinerinis statinys, kurį sudaro stogas ant stulpų (gali būti su galinėmis sienomis ar be jų). Stoginė gali būti atskiras statinys ar kito statinio priestatas;
- **įpareigoti pašalinti ganyklos tvorą, jeigu ganykloje gyvuliai nėra ganomi minimaliu intensyvumu**, kurį nustatytų aplinkos ministras kartu su žemės ūkio ministru. **Suteikti įgaliojimus aplinkos ministrui nustatyti reikalavimus ganyklos tvorai ir kitoms priemonėms**, kuriomis užtikrinama visuomenės teisė eiti vandens telkinių pakrantėmis;
- **dėl statybų reikalavimų nustatymo saugomų teritorijų nuostatuose**. Statinių statybos vietos ir toliau turi būti nustatomos specialiojo teritorijų planavimo dokumentais (Įstatymo projektu

naikinamos nuostatos, pagal kurias naujų statinių statyba ir esamų statinių rekonstravimas vykdomi laikantis draustinio tvarkymo plane ir (ar) savivaldybės ar jos dalies bendrajame plane nustatytų sprendinių);

- atlikti kitus pakeitimus (pvz., žodžius „statybų reikalavimus“ pakeisti į siauresnio turinio frazę „etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstus reikalavimus“, nes bendri privalomi statybų reikalavimai yra nustatyti Statybos įstatyme; suvienodinti formuluotes; žodį „medžiagiškumas“ keisti į frazę „medžiagos, iš kurių ji statoma“).

5. Derinimas – projektas be pastabų suderintas su Žemės ūkio ministerija, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatomis – projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

7. Dalykinio vertinimo išvada:

- siūlytina projektą pakartotinai aptarti tarpinstituciniame pasitarime atsižvelgiant į tai, kad **pateikta daug esminių Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabų (nėra pagrįstas siūlymas pritarti Įstatymo projektui);**
- atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo projekto **antikorupcinio vertinimo išvadoje** nustatyta, kad jo nuostatos nesudarytų tiesioginių sąlygų korupcijai, tačiau **dalį siūlomų nuostatų gali būti suvokiamos ir taikomos dviprasmiškai**, taip pat sudarytų sąlygas sprendimus priimančių asmenų diskrecijai. Be to, nuostatos dėl vandens telkinių priekrančių saugomose teritorijose užtvėrimo **gali riboti visuomenės teisę vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje apsistoti**, o žemės sklypų savininkams **įrengiant užtvėrimus elgtis nesažiningai**;
- **neaišku** kaip būtų įgyvendinama nuostata dėl įpareigojimo pašalinti tvorą, jeigu ganykloje gyvuliai nebūtų ganomi bent minimaliu intensyvumu, **kokia institucija užtikrintų gyvulių ganymo intensyvumo kontrolę**, kiek būtų patiriama papildomų sąnaudų šios nuostatos užtikrinimui?
- siūlytume gauti suinteresuotų institucijų - Kultūros ministerijos ir Saugomų teritorijos tarnybos išvadas teikiamam nutarimo projektui;
- teikiamas nutarimo projektas **neatitinka Vyriausybės darbo reglamento nuostatų** (teikimas turi būti pasirašytas ministro).

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Gina Gajauskienė

Gina Gajauskienė, tel. 870663765, el. p. gina.gajauskiene@lr.lt